

Dôvodová správa

Vyhodnotenie inovačných zámerov a inovačných projektov v Košickom samosprávnom kraji za roky 2010 - 2011

Vyhodnotenie inovačných zámerov a inovačných projektov v KSK za roky 2010-2011 vychádza zo schválenej Regionálnej inovačnej stratégie Košického samosprávneho kraja (ďalej RIS KSK), schválený uznesením č. 410/2008.

Regionálna inovačná stratégia KSK pre programovacie obdobie 2007-2013 definuje priority a opatrenia v oblasti inovácií s cieľom posunúť znalostnú ekonomiku vo vybraných tematických okruhoch, vrátane inovačnej a technologickej infraštruktúry výrazne dopredu.

KSK v súčasnosti v rámci svojich kompetencií a možností v úzkej súčinnosti s univerzitami a výskumnými inštitúciami systematicky pôsobí na vytváranie podmienok pre hospodársky rast, na skvalitnenie podnikateľského prostredia a vstup investorov s vyššou pridanou hodnotou, transfer moderných technológií hlavne pre malých a stredných podnikateľov a zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva v súlade s trendmi a požiadavkami trhu práce. KSK sa prostredníctvom projektov realizovaných v rámci 7. rámcového programu zapája do medzinárodnej spolupráce. Spoluprácu so svojimi partnermi, predovšetkým s Technickou univerzitou Košice (ďalej „TUKE“), ako aj s domácimi podnikateľskými subjektmi realizuje pomocou pilotných projektov v perspektívnych a dôležitých sektoroch pre rozvoj ekonomiky KSK. V zmysle RIS KSK boli stanovené tieto kľúčové odvetvia: informačné technológie, biotechnológie nanotechnológie, mechatronika a strojárstvo, life –science sektor, sektor obnoviteľných zdrojov energií, recyklačný sektor a sektor služieb.

Postupný prechod – transformácia ekonomiky kraja na vedomostnú ekonomiku je spojený s vybudovaním troch pilierov:

- A. vybudovanie kvalitnej technologickej výskumnej infraštruktúry,**
- B. príprava kvalifikovaných riešiteľských tímov a podnikateľov otvorených pre inovácie,**
- C. vytvorenie systému finančných nástrojov, najmä rizikového kapitálu pre start-up firmy a firmy v rozvojovej fáze,**

tieto tri piliere je potrebné horizontálne a inštitucionálne prepojiť a kultivovať horizontálnym pilierom:

- D. príprava a realizácia vzdelávacích programov v oblasti inovácií, inovačnej kultúry a vytváraním podmienok pre vznik klastrových iniciatív a podporou subdodávateľských sietí a hodnotových reťazcov.**

V porovnaní s členskými štátmi EÚ Slovensko výrazne zaostáva, keď v oblasti vlastného výskumu, vývoja a inovácií sa nachádza z 27 členských štátov v poslednej štvrtine rebríčka (viď zdroj: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/facts-figures-analysis/innovation-scoreboard/index_en.htm). Problémom Slovenska je, že pri každej zmene vlády sa mení aj inovačná stratégia a inovačný akčný plán, čo malo aj negatívny dopad na pripravené projekty KSK (viď RIC KSK). V roku 2011 Vláda SR pod gesciou vládneho zmocnenca pre vedomostnú ekonomiku pri Ministerstve financií SR pripravila a schválila na svojom zasadnutí dňa 17. augusta 2011 stratégiu budovania vedomostnej ekonomiky **Minerva 2.0 – Slovensko do prvej ligy**, ktorej hlavnou úlohou je zabezpečiť koordináciu medzi aktivitami najdôležitejších nositeľov budovania vedomostnej ekonomiky na Slovensku

spolu s akčným plánom. Jej úlohou je zabezpečiť, aby rôzne aktivity ministerstiev nepôsobili protichodne, a ak sa medzi jednotlivými aktivitami vyskytujú medzery, zabezpečiť ich vyplnenie. Stratégia identifikuje hlavné problémy slovenskej vedomostnej ekonomiky, rozoberá ich príčiny a navrhuje minimálny počet opatrení, ktoré je potrebné implementovať na dosiahnutie kritickej masy a vybudovanie funkčného inovačného systému.

Tab. č.1: Prehľad problémov Slovenskej vedomostnej ekonomiky a navrhovaných riešení

Oblasť	Problém	Riešenie	
Vzdelávanie	Nízka kvalita vzdelávania	1	Podpora sebahodnotiacich procesov
		2	Inovácia kurikula a štrukturálne zmeny
Prepojenie Výskumu, Vývoja a Vzdelávania	Nedostatok špičkových ľudí	3	Granty pre podporu elitných vedcov (Excellence Iniciatíva)
		4	Inštalčné granty pre mladých vedcov
		5	Systém popularizácie vedy
		6	Obnova budov vzdelávacích a výskumných inštitúcií
Výskum a vývoj	Slabé fungovanie vedeckých a vzdelávacích inštitúcií	7	Reforma riadenia vysokých škôl
		8	Zásadná reforma SAV
Prepojenie Výskumu a Vývoja a Podpory Podnikania (PP)	Neefektívne a nedostatočné financovanie výskumu a vývoja	9	Nový grantový systém pre akademický výskum
		10	Grantový systém na aplikovaný výskum
		11	Radikálne efektívnejšie využite budúcich ŠF EÚ na vedu, výskum a inovácie
	Slabý prenos poznatkov do praxe	12	Národný systém pre transfer technológií
		13	Legislatíva a postupy ovplyvňujúce duševné vlastníctvo
		14	Špičková infraštruktúra pre elitný výskum
Podpora podnikania	Málo a slabé domáce technologické firmy	15	Medzinárodný systém technologických inkubátorov
		16	SBIR (Program na financovanie inovatívneho výskumu)
	Slabé zapojenie nadnárodných firiem	17	Stimuly pre investície do výskumu a vývoja
Prepojenie PP a Vzdelávania	Vzdelávanie odtrhnuté od praxe	18	Systém celoživotného vzdelávania pre inovácie
	Nedostatočná výchova k podnikavosti	19	Podpora praktickej výučby podnikania
Systémové slabiny	Nedostatok politickej koordinácie	S.1	Inovačná rada vlády
	Administratívne prekážky	S.2	Odbyrokratizovanie štrukturálnych fondov EÚ
		S.3	Zníženie regulačného bremena
		S.4	Novelizácia zákona o verejnom obstarávaní
		S.5	Štipendium M.R. Štefánika
	Chýbajúca podpora a administratívne prekážky v medzinárodnej mobilite	S.6	Migračná politika
	Slabá účasť v medzinárodných systémoch	S.7	Internacionalizácia vzdelávania, vedy a inovatívneho podnikania

Zdroj: Úrad KSK

Košický samosprávny kraj by mal mimo vysokých škôl aktívne spolupracovať najmä na týchto opatreniach:

- 5 – Systém popularizácie vedy
- 10 – Grantový systém na aplikovaný výskum
- 14 – Špičková infraštruktúra pre elitný výskum
- 15 – Medzinárodný systém technologických inkubátorov
- 16 – SBIR (Program na financovanie inovatívneho výskumu)
- 18 – Systém celoživotného vzdelávania pre inovácie
- 19 – Podpora praktickej výučby podnikania
- S.2 – Odbyrokratizovanie štrukturálnych fondov EÚ

Významným prvkom pri prepájaní organizácií výskumu a vývoja s podnikateľským prostredím je projekt Regionálneho inovačného centra Košického samosprávneho kraja (ďalej RIC KSK). Uvedený projekt bol plne explicitne zadefinovaný v Národnej inovačnej stratégii SR pre roky 2008-2011, ako aj v Operačnom programe Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Tento koncept však súčasnou vládou v Národnom programe reforiem bol zrušený a nahradený v stratégii Minerva 2.0 opatreniami číslo 14 – Špičková infraštruktúra pre elitný výskum, číslo 15 - Medzinárodný systém technologických inkubátorov a číslo 16 - SBIR (Program na financovanie inovatívneho výskumu). Z tohto dôvodu KSK sa bude usilovať s budúcnymi riešiteľmi opatrení číslo 14, 15 a 16 transformovať aktivity projektu RIC KSK. V spolupráci s IT Valley hľadáme cestu, ako využiť obsahový potenciál v aktivitách IT Valley.

Regionálne Inovačné Centrum Košického samosprávneho kraja

Hlavný partner:	Košický samosprávny kraj
Rozpočet projektu:	799 922,68 €
Stav projektu:	projektová žiadosť schválená, čakanie na podpis zmluvy
Rozhodnutie o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok:	22. 06. 2010

V zmysle neskoršieho uznesenia vlády SR č. 256/2011 bolo však budovanie RIC, ako plnenie úlohy pôvodného uznesenia vlády č. 707/2008 zrušené. Z uvedeného vyplýva, že ďalšie etapy opatrenia budovať RIC v regiónoch SR sa už neuskutočnia, to znamená, že nebudú vyhlásené ani nadväzujúce výzvy Ministerstvom školstva SR a Ministerstvom hospodárstva SR.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe vyššie uvedených skutočností oznámilo úspešným žiadateľom – samosprávnym krajom nižšie uvedené riešenie vzniknutej situácie.

Samosprávne kraje, ktoré majú záujem o uzavretie zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej NFP), resp. začať implementáciu projektov sú povinné v termíne do 30.11.2011 predložiť poskytovateľovi predbežný návrh - opis projektu, pričom takýto návrh bude následne odsúhlasený poskytovateľom a zapracovaný do Dodatku č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP.

V súčasnej dobe prebieha komunikácia s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR o možnej transformácii RIC KSK na RIC IT Valley, čím by sa zabezpečila udržateľnosť projektu po jeho skončení. V prípade zamietavého stanoviska Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR navrhujeme predložiť do Zastupiteľstva KSK žiadosť o zrušenie uznesenia č. 716/2009 Zastupiteľstva KSK schváleného dňa 24. augusta 2009.

PILIÉRE REGIONÁLNEJ INOVAČNEJ POLITIKY

Vybudovaním pilierov inovačnej politiky v súlade s RIS KSK a s agendou EÚ 2020 podporíme vznik výkonných kapacít pre realizáciu inovačných aktivít v podnikateľskom sektore, najmä v malých a stredných podnikoch a účinnejšie prepojenie podnikateľského sektora na výsledky vývoja a inovácií vo vedecko-výskumných centrách. Pre plnenie náročných cieľov v oblasti podnikového vývoja a inovácií je vhodnou formou kooperačné zoskupenie výskumných, vývojových a vzdelávacích inštitúcií s prepojením na požiadavky podnikateľskej obce v regiónoch.

Takýmto spôsobom sa podporí zlepšenie spolupráce výrobnjej sféry najmä malých a stredných podnikov s výskumnými a vývojovými organizáciami, univerzitami a vysokými školami. Zabezpečí sa vhodné materiálo-technické vybavenie pre inovatívne podnikanie a zlepši sa prístup k informáciám a k poskytovaniu služieb. Aktivity podporené v rámci tohto projektu prispievajú k zvýšeniu konkurencieschopnosti a k udržateľnému rastu priemyslu a služieb v regiónoch. Vybudovaním regionálneho inovačného systému v zmysle agendy EÚ 2020 sa pre regióny vytvorí platforma pre budúcu medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu, vývoja a inovácií na inter-regionálnej úrovni.

Regionálne inovačné štruktúry sú v zahraničí budované pod rôznymi názvami. V princípe ide o inovatívne nástroje, ktoré je možné vybudovať, resp. dobudovať i na Slovensku, a to prostredníctvom inštitúcií a nástrojov:

- *Vedecko-technologický park*
- *Technologické centrum*
- *Technologický inkubátor*
- *Technologická platforma*
- *Portál elektronického trhu a podnikania regiónu*
- *Školiace centrum informačno-komunikačnej technológie pre MSP*
- *Regionálny inovačný portál*
- *Kompetenčné centrum aplikovaného výskumu a inovácií*
- *Kancelárie pre transfer technológií*
- *Partnerstvo vysokých škôl, výskumných a vývojových organizácií s podnikateľským sektorom (združené pracoviská)*
- *Regionálne vzdelávacie a poradenské centrum pre podnikateľov*

Obdobným spôsobom najmä v úzkej spolupráci s univerzitami a výskumnými inštitúciami sa usilujeme nastaviť tento systém aj my.

KLASTROVÉ INICIATÍVY

Klaster automatizačnej techniky a robotiky AT+R - Klaster AT+R z.p.o.

Cieľom iniciatívy zakladateľov je koncentrovať rozvojové kapacity a prehľbovať tuzemskú odvetvovú profiláciu a účasť v medzinárodných zoskupeniach pre oblasť automatizačnej techniky a robotiky. Základným cieľom zakladateľov klastra je efektívnejšie a dynamickejšie vykonávať vlastné činnosti, ktoré v nadväznosti na ostatných členov umožňujú komplexnejšie a kvalitnejšie vstupovať na tuzemský a zahraničný trh. Pri rozvojových projektoch podporovaných zo zdrojov EÚ bude predstavovať Klaster AT+R zoskupenie s vysokým tvorivým potenciálom a konkurencieschopnou výrobnou a dodávateľskou činnosťou. Cez členskú základňu SAATAR (Slovenská asociácia automatizačnej techniky a robotiky) je už vytvorená priama väzba na európsku technologickú platformu MANUFUTURE, EUROP a EUnited Robotics, ako aj združenie EFFRA podporujúce PPP projekty EÚ.

Zakladateľmi klastra sú: výrobné inovatívne firmy SPINEA, s.r.o. Prešov, ZŤS VVU, a.s. Košice, VUKOV Extra, a.s. Prešov, PROCONT, spol. s r.o. Prešov, EVPU, a.s. Nová Dubnica, CEIT SK, s.r.o. Žilina, ďalej výskumné pracoviská Technickej univerzity v Košiciach a Žilinskej univerzity v Žiline s podporou KSK a Prešovského samosprávneho kraja.

Klaster IT Valley

Cieľom klastra IT Valley je vybudovať v regióne východného Slovenska Centrum excelencie informačných a komunikačných technológií a zatriktívniť jeho sociálno-ekonomické prostredie a to predovšetkým pre mladých ľudí. Chce zároveň prispieť k budovaniu informačnej a znalostnej spoločnosti na východe republiky, vytvoriť komunikačnú platformu medzi verejnou správou, podnikateľským sektorom a vzdelávacími inštitúciami, ktorá povedie k urýchleniu rozvoja IT priemyslu v regióne. IT Valley svojou pravidelnou niekoľko ročnou úspešnou činnosťou podporuje rozvoj IKT priemyslu v KSK v troch kľúčových oblastiach; v oblasti vzdelávania a prípravy nových kvalifikovaných odborníkov, v oblasti rozvoja inovačnej kultúry prostredníctvom vzdelávania a inovačných podujatí a seminárov a v oblasti podpory prilahovania zahraničných investícií marketingovými a komunikačnými aktivitami a účasťou svojich zástupcov na medzinárodných konferenciách.

Klaster Košice – Turizmus

Z iniciatívy Magistrátu mesta Košice bol založený prvý klaster cestovného ruchu mestského typu na Slovensku s názvom KOŠICE – Turizmus. Založilo ho 28 subjektov vrátane Mesta Košice. Členmi sú košické hotely, košické reštaurácie, subjekty poskytujúce služby týkajúce sa cestovného ruchu, nezisková organizácia Košice 2013 a viacerí sprievodcovia.

Založením klastra cestovného ruchu magistrát mesta ako aj nezisková organizácia Košice 2013 presunuli riadenie a rozvoj cestovného ruchu v meste, ako aj propagáciu mesta smerom na návštevníka na toto záujmové združenie. Cieľom tohto kroku je, aby riadenie cestovného ruchu priamo ovplyvňovali tí, ktorí z neho profitujú - podnikatelia v službách cestového ruchu, ktorí poznajú potreby a požiadavky návštevníka najlepšie.

Vyvíjané marketingové aktivity klastra cestovného ruchu budú využívať jedinečnú marketingovú značku Košice - Európske hlavné mesto kultúry 2013 a podporovať podujatia, ktorých vrcholom bude rok 2013, kedy sa Európa zídu v Košiciach - metropole východu.

Cezhraničná klastrová iniciatíva obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – projekt 7. Rámcového programu EÚ KNOWBRIDGE

Projekt KNOWBRIDGE pripravil pre aktérov inovácií v KSK rad výstupov, z ktorých najdôležitejšie sú: metodiky benchmarku zamerané na technologický vývoj, transfer technológií, spoluprácu firiem s inštitúciami výskumu; stanovil nástroje a techniky rozvoja trhu OZE a energetickej efektívnosti; pripravil akčný plán a pripravuje analýzy nákladov a prínosov (cost benefit analýzy), marketingové analýzy a podnikateľské modely pre OZE.

A. VYBUDOVANIE KVALITNEJ TECHNOLOGICKEJ VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Vedecko-technologický park

Vedecko-technologický park podporuje komerčné uplatnenie výsledkov výskumu a vývoja v praxi prostredníctvom malých a stredných podnikateľov, ktorí sú jeho súčasťou. Výsledky výskumu a vývoja manažment vedecko-technického parku získava vlastnou činnosťou alebo zmluvne od tretích osôb. Je veľmi úzko prepojený s jednou alebo viacerými vedecko-výskumnými inštitúciami (univerzity, akadémia, výskumný inštitút).

Technicom – Technická univerzita v Košiciach

Multifunkčný Vedecký a technologický park pri Technickej univerzite v Košiciach - TECHNICOM bude:

- podporovať širokospektrálnu, účinnú a vzájomne prospešnú výskumnú a vývojovú spoluprácu medzi pracoviskami univerzity a relevantnými organizáciami zo spoločenskej a hospodárskej praxe,
- vytvárať podmienky pre trvalý rozvoj výskumu a vývoja so stálym dopadom na transfer znalostí a technológií resp. inovačnú prax ako na medzinárodnej, národnej tak aj na regionálnej úrovni,
- zabezpečovať vznik podnikateľských inkubátorov pre malé a stredné „Hi-Tech“ firmy, resp. „spin-off“ firmy generované najmä na báze relevantných výsledkov výskumu a vývoja realizovaného v rámci výskumných a inovačných aktivít a projektov univerzity,
- v spolupráci s Univerzitným centrom inovácií a transferu technológií – UCITT na Technickej univerzite v Košiciach - miestom prvého kontaktu pre firmy, ktoré budú mať záujem o spoluprácu s výskumnými a vývojovými tímami z pracovísk univerzít,
- poskytovať poradenstvo, vzdelávacie aktivity a vykonávať expertíznu činnosť.

Výstavba multifunkčnej budovy TECHNICOM-u bola zahájená 23. 4. 2010 s plánovaným ukončením v novembri 2012. Multifunkčná budova je navrhnutá ako objekt, poskytujúci maximálne možný rozsah služieb využiteľných v rámci celého areálu TECHNICOM. Základné úlohy multifunkčnej budovy možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- poskytovanie prenájmu kancelárskych, poloprevádzkových a laboratórnych priestorov najmä pre začínajúce malé a stredné spoločnosti orientované na vývoj inovačných technológií,
- poskytovanie prenájmu nebytových priestorov a vybavených pozemkov spoločnostiam, ktoré hodlajú vybudovať nové výskumné a vývojové centrá s využitím miestnej kvalifikovanej pracovnej sily,
- poskytovanie centrálnych služieb nájomcom nebytových priestorov a investorom vlastných objektov (napr. prenájom rokovacích a prednáškových sál, stravovania, ostraha, ekonomické, daňové a právne poradenstvo, licenčné a patentové poradenstvo.

Vedecko – technologický park KSK v lokalite priemyselnej zóny Kechnec

V súčasnosti KSK pripravuje urbanistickú štúdiu pre vznik vedecko – technologického parku (VTP) v priemyselnom parku Kechnec. Výstup tejto urbanistickej štúdie bude k dispozícii v novembri 2011. Následne v roku 2012 bude pristúpené k vypracovaniu štúdie uskutočniteľnosti pre detailnú špecifikáciu zamerania a fungovania VTP KSK v lokalite priemyselného parku Kechnec. Následne, ak bude záver štúdie uskutočniteľnosti kladný, bude vypracovaný projekt pre územné rozhodnutie.

RMC – Regionálne multifunkčné centrum Košického samosprávneho kraja

Hlavný partner:	Košický samosprávny kraj
Rozpočet projektu:	7 460 000,- €
Stav projektu:	zaradený do zásobníka projektov, čaká sa na otvorenie výzvy

Košický samosprávny kraj je vlastníkom areálu (brownfield, býv. Tabaková továreň) na Strojárskej ulici č.3 v Košiciach, ktorý od júna 2007, po odsťahovaní SOU Aurela Stodolu nie je dostatočne využitý a jeho oživenie si vyžaduje nákladnú rekonštrukciu. Tento areál má veľký potenciál pre zatraktívnenie a zmysluplné využitie. Jeho hlavnou výhodou je,

že má výbornú dopravnú dostupnosť, nachádza sa v centre mesta, v susedstve sídla Úradu KSK a v blízkosti univerzít. Preto navrhovaná revitalizácia tohto areálu do podoby multifunkčného centra a vytvorenie kvalitných technických a technologických podmienok pre umiestnenie malých a stredných podnikov s vyššou pridanou hodnotou zabezpečí potrebný impulz pre verejný a podnikateľský život v Košiciach.

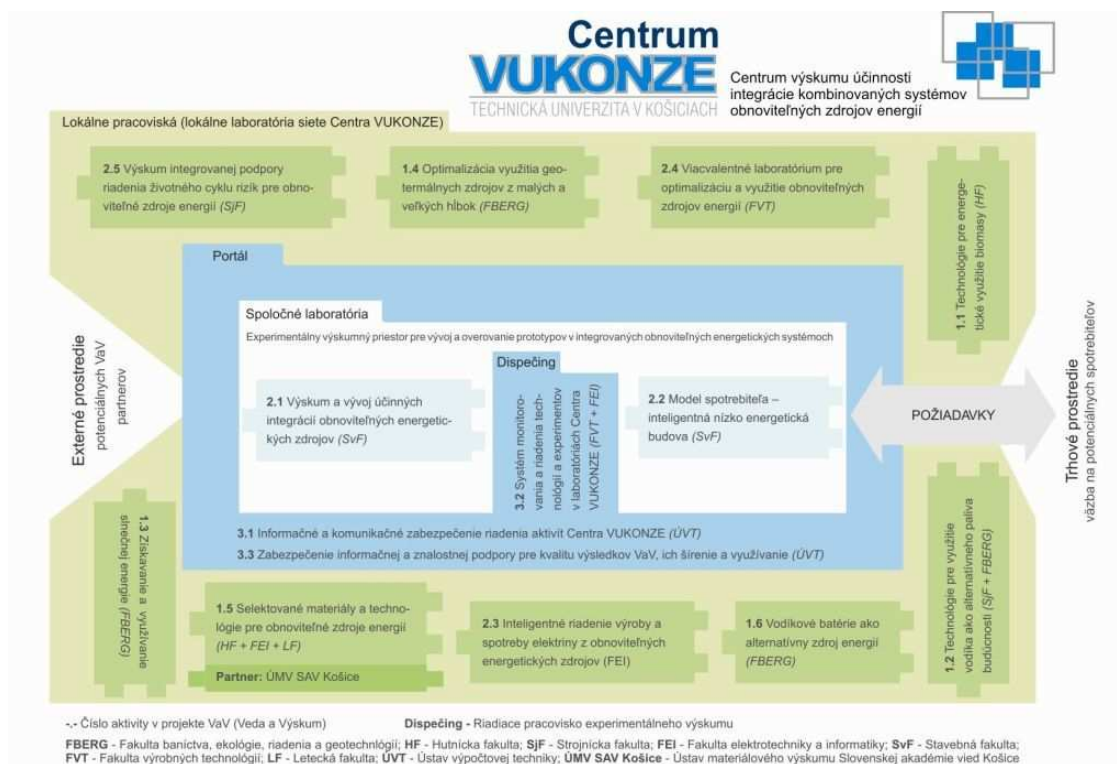
V priestoroch Regionálneho multifunkčného centra navrhujeme umiestniť malé a stredné podniky zamerané na oblasť výskumu, vývoja a poskytovanie služieb z oblasti aplikovaného výskumu zo segmentu kreatívnej ekonomiky, zelenej ekonomiky a IT služieb resp. výroby a služieb s vyššou pridanou hodnotou – s predpokladom vytvorenia minimálne 200 pracovných miest.

Výskumné centrá

VUKONZE – Centrum výskumu účinnosti integrácie kombinovaných systémov obnoviteľných zdrojov energií

Poslaním univerzitného projektu VUKONZE (financovaného z Operačného programu Výskum a vývoj) je koncentrovanie sa na zriadenie celo-univerzitného sieťového výskumného a vývojového pracoviska, ktoré by výrazne zlepšilo interakciu a dopady akademického výskumu realizovaného na Technickej univerzite v Košiciach, na inovačné potreby spoločenskej a hospodárskej praxe v oblasti rozvoja obnoviteľných zdrojov energií v kontexte slovenskej a európskej inovačnej stratégie. Sieťová koncepcia centra podporená účelovou a účinnou aplikáciou informačných a komunikačných technológií umožnila vytvorenie výskumného a vývojového prostredia s relevantnou kritickou koncentráciou výskumných kapacít potrebných pre komplexné riešenie výskumných a vývojových problémov požadovaných praxou, resp. verejnosťou v oblasti viaczdrojových obnoviteľných energetických zdrojov (napr. kombinácia solárnej energie s geotermálnu energiou).

Obr. č.1: Schéma centra VUKONZE

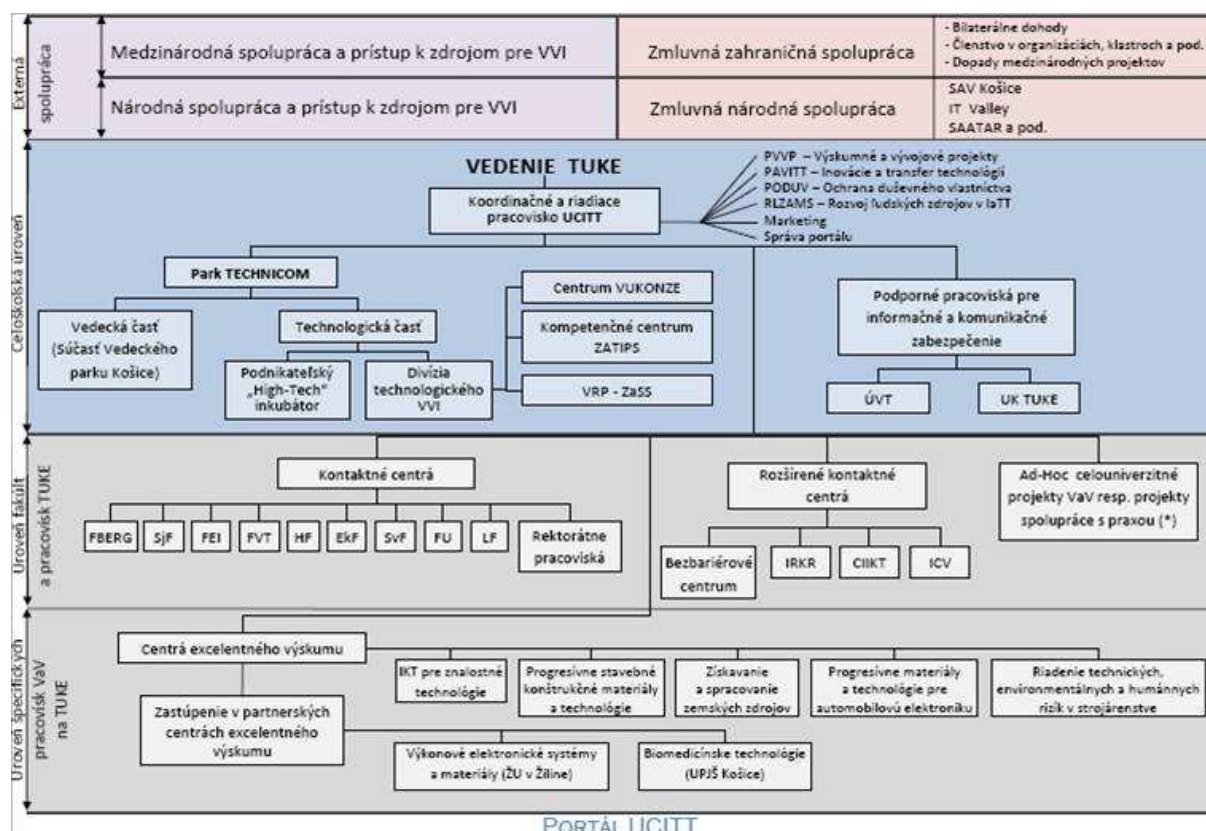
Zdroj: http://ucitt.tuke.sk/ucitt/pracoviska/vukonze-1/vukonze_schema.jpg

Projekt svojim poslaním vytvoril výskumné a vývojové prostredie, ktoré trvalo zabezpečí interoperabilitu a integráciu výskumu v oblasti efektívneho využitia viaczdrojových systémov na báze obnoviteľných energetických zdrojov. Cez tieto prierezové koncepty bude podporovať špecifický výskum a vývoj v oblastiach:

- technológie a agregáty pre zvyšovanie účinnosti energetického využitia biomasy ako alternatívneho paliva,
- technológie pre efektívne využitie vodíka ako alternatívneho paliva,
- materiály, zariadenia a technológie pre využitie solárnej energie,
- technológie a metódy podporujúce optimalizáciu využívania geotermálnych zdrojov,
- materiálov vhodných pre komponenty používané v technológiách obnoviteľných energetických zdrojov,
- vodíkových batérii ako alternatívnych zdrojov energií.

Po vytvorení vedeckej časti Parku TECHNICOM bude Centrum VUKONZE jeho súčasťou.

Obr.č.2: Začlenenie Centra VUKONZE do štruktúry UCITT

Zdroj: TU v Košiciach

CENTRÁ EXCELENTNOSTI

Centrá excelentnosti vznikajú v nadväznosti na Operačný program Výskum a vývoj, ich budovanie je podporené zo štrukturálnych fondov EÚ. Centrá excelentnosti plnia úlohu špičkových pracovísk európskej a svetovej úrovne a podporujú výskum. Centrá excelentnosti môžu zriadiť vysoké školy, mimovládne organizácie výskumu a vývoja, Slovenská akadémia vied, či organizácie výskumu zriadené orgánmi štátnej správy. Prispejú k zvýšeniu kvality výskumných pracovísk a k podpore excelentného výskumu. Dôraz pri ich vytváraní sa kladie na oblasti so strategickým významom pre ďalší rozvoj nášho hospodárstva a spoločnosti.

Tab. č.2: Zoznam Centier excelentnosti v KSK

Riešiteľ	Centrum excelentnosti	Celkové výdavky	Doba trvania projektu
TUKE	Centrum informačných a komunikačných technológií pre znalostné systémy	1 317 902,40 €	05/2009-04/2011
TUKE	Rozvoj Centra informačných a komunikačných technológií pre znalostné systémy	2 779 945,31 €	04/2010-03/2013
TUKE	Centrum excelentného integrovaného výskumu progresívnych stavebných konštrukcií, materiálov a technológií	1 363 407,02 €	05/2009-04/2011
TUKE	Centrum excelentného výskumu progresívnych stavebných konštrukcií, materiálov a technológií	2 666 552,00 €	06/2010-05/2013
TUKE	Centrum excelentného výskumu získavania a spracovania zemských zdrojov	1 297 500,50 €	05/2009-04/2011
TUKE	Centrum excelentného výskumu získavania a spracovania zemských zdrojov - 2.etapa	2 789 900,00 €	03/2010-12/2012
TUKE	Centrum excelentnosti výkonových elektronických systémov a materiálov pre ich komponenty.	136 813,73 €	06/2009-05/2011
TUKE	Centrum excelentnosti výkonových elektronických systémov a materiálov pre ich komponenty II.	139 158,78 €	09/2010-08/2013
TUKE	Centrum výskumu riadenia technických, environmentálnych a humánnych rizík pre trvalý rozvoj produkcie a výrobkov v strojárstve	3 901 461,00 €	09/2010-08/2013
TUKE	Centrum excelentnosti biomedicínskych technológií	179 390,00 €	11/2010-10/2013
TUKE	Centrum excelentnosti integrovaného výskumu a využitia progresívnych materiálov a technológií v oblasti automobilovej elektroniky	4 123 558,00 €	09/2010-08/2013
UPJŠ	Centrum excelentnosti pre výskum faktorov ovplyvňujúcich zdravie so zameraním na skupinu marginalizovaných a imunokompromitovaných osôb	3 400 237,62 €	08/2010-07/2013
UPJŠ	Centrum excelentnosti biomedicínskych technológií	3 531 368,50 €	11/2010-10/2013
UPJŠ	Centrum excelentnosti pre elektromagnetické polia v medicíne CEEPM	3 805 168,00 €	07/2010-08/2013
UPJŠ	Centrum excelentnosti pre neuroregeneračný výskum	3 815 673,04 €	07/2010-08/2014
UPJŠ	Centrum excelentnosti pre výskum aterosklerózy a jej komplikácií - srdcového a mozgového infarktu (CEVA)	863 884,39 €	05/2009-04/2011
UPJŠ	Centrum excelentnosti pre výskum aterosklerózy (CEVA)	2 645 129,08 €	05/2010-04/2013
UPJŠ	Extrem - Centrum pokročilých fyzikálnych štúdií materiálov v extrémnych podmienkach	1 327 689,46 €	05/2009-04/2011
UPJŠ	Extrem - Dobudovanie Centra pokročilých fyzikálnych štúdií materiálov v extrémnych podmienkach	2 361 131,70 €	06/2010-05/2013
UPJŠ	Sieť excelentných pracovísk pre onkológiu /SEPO/	1 310 285,56 €	07/2009-06/2011
UPJŠ	Budovanie infraštruktúry v centre excelentnosti SEPO-II	2 637 342,45 €	09/2010-08/2013
UPJŠ	CaKS - Centrum excelentnosti infromatických vied a znalostných systémov	1 151 453,89 €	05/2009-04/2011
UVM	INFEKTZOON - Centrum excelentnosti pre nákazy zvierat a zoonózy	1 296 766,68 €	05/2009-05/2011
SAV KE	Centrum excelentnosti progresívnych materiálov s nano submikrónovou štruktúrou	1 327 740,16 €	05/2009-04/2011
SAV KE	Budovanie infraštruktúry Centra excelentnosti progresívnych materiálov s nano a submikrónovou štruktúrou	2 649 963,00 €	05/2010-04/2013
SAV KE	Centrum excelentnosti pre parazitológiu	1 327 504,48 €	05/2009-11/2011
SAV KE	Centrum excelentnosti pre výskum fyziológie tráviaceho traktu - CEFT	1 313 795,90 €	07/2009-04/2011
SAV KE	Rozvoj Centra excelentnosti pre výskum fyziológie tráviaceho traktu - CEFT 2.etapa	2 266 239,28 €	05/2010-02/2013
SAV KE	Kooperatívne javy a fázové prechody v nanosystémoch s perspektívou využitia v nano- a biotechnológiách	1 159 770,63 €	02/2009-12/2012
SAV KE	Dobudovanie Centra pre kooperatívne javy a fázové prechody v nanosystémoch s perspektívou využitia v nano- a biotechnológiách	2 532 369,00 €	04/2010-03/2013
SAV KE	Centrum excelentnosti pre neuroregeneračný výskum	3 815 673,04 €	09/2010-08/2013
Celková výška investície v KSK na vybudovanie Centier excelentnosti		65 234 774,60 €	

Zdroj: Úrad KSK

KOMPETENČNÉ CENTRÁ

Základom vytvorenia Kompetenčného centra je moderný vedecký manažment s prvkami, ako technology foresight, strategické plánovanie, odborná garancia diseminácie a využitia výsledkov, komplexná politika transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva a fyzické budovanie prístrojovej infraštruktúry centra (nevyhnutné stavebné úpravy a obstaranie prístrojov).

Kompetenčné centrum ZATIPS – Kompetenčné centrum znalostných technológií pre inovácie produkčných systémov v priemysle a službách

Cieľom Kompetenčného centra je zabezpečenie efektívnej spolupráce medzi akademickým a priemyselným sektorom v oblasti výskumu a vývoja znalostných technológií a ich aplikácií.

Zameranie centra tvorí:

- cielený základný a aplikovaný výskum a vývoj v oblastiach mobilných servisných robotov,
- umelej inteligencie,
- mobilných sietí,
- multimodálnych komunikačných rozhraní,
- doručovania a reprezentácie znalostí,
- geopriestorových služieb,
- manažmentu rozsiahlych informačných systémov.

Kompetenčné centrum štartuje dlhodobú iniciatívu spolupráce medzi akademickým sektorom reprezentovaným excelentnými vedeckými skupinami a podnikateľským sektorom. Centrum bude od začiatku výrazne podporovať medzinárodné výskumné aktivity (napr. snahu o aktívne pôsobenie v Európskych technologických platformách, medzinárodných seminároch a konferenciách, podporovať zapojenie do Rámcových programov EÚ, vedeckých mobilit a pod.) a angažovanosť v oblasti regionálneho rozvoja.

Obr. č.3: Zameranie KC ZATIPS

Zdroj: <http://ucitt.tuke.sk/ucitt/pracoviska/kc-zatips/kc-zatips-zameranie>

Softvérové kompetenčné centrum – Celum

Najväčší nezávislý európsky producent Enterprise Digital Asset Management riešení spoločnosť Celum, otvorila 1. septembra 2011 softvérové kompetenčné centrum v Košiciach. Vďaka Univerzite Pavla Jozefa Šafárika a Technickej univerzite disponuje Košický kraj mnohými vzdelanými softvérovými inžiniermi. Spoločnosť Celum neplánuje vytvoriť v Košiciach iba lacnú softvérovú dielňu, ale vybuduje odborné kompetenčné centrum, kde sa bude odohrávať celý vývojový cyklus pre konkrétne projekty. Spoločnosť Celum je jednou

z prvých celosvetovo pôsobiacich softvérových firiem, ktorá bude v regióne Košického kraja vykonávať výskum a vývoj, a teda nie iba rutinnú softvérovú podporu pre materskú firmu. Do konca roka plánuje spoločnosť Celum vytvoriť 10 pracovných miest v softvérovom kompetenčnom centre.

B. PRÍPRAVA KVALIFIKOVANÝCH RIEŠITEĽSKÝCH TÍMOV A PODNIKATEĽOV OTVORENÝCH K INOVÁCIÁM

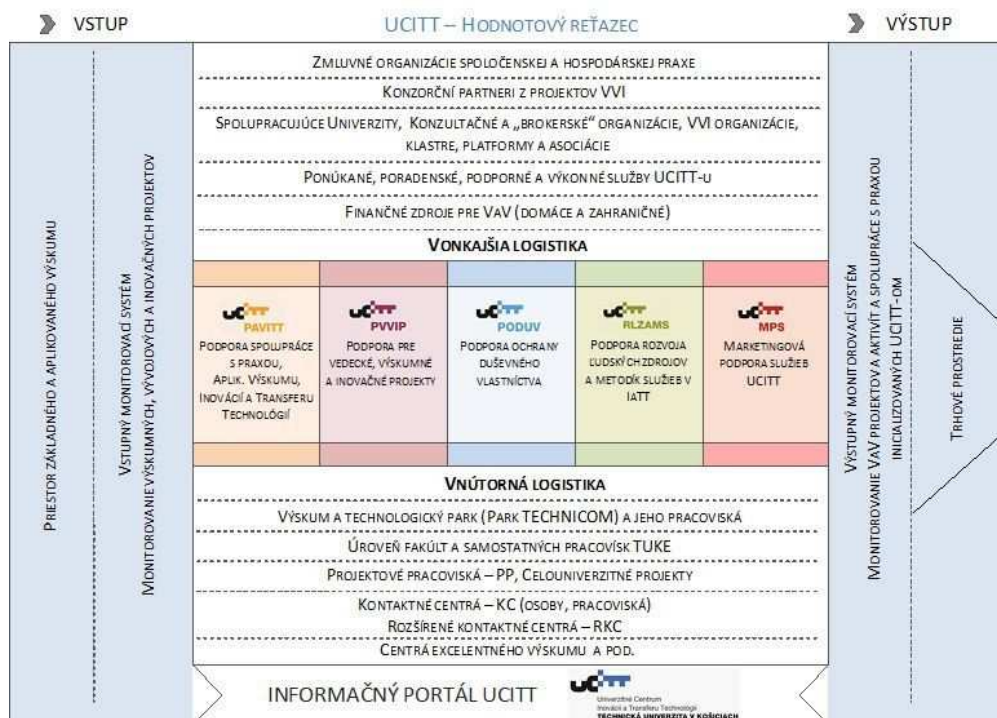
Univerzitné centrum inovácií, transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva – UCITT

Strategickým produktom riešenia projektu bude sieťovo koncipované Univerzitné centrum inovácií, transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva (UCITT). Kľúčový princíp v koncepte poslania UCITT je zabezpečenie podpory trvalého rozvoja aktívnej, efektívnej a vzájomne prospešnej spolupráce univerzity a partnerských výskumných a vývojových inštitúcií s praxou. Dopad služieb UCITT sa potom prejaví najmä na:

- zvýšení cieľenej spolupráce všetkých zainteresovaných strán v predmetnej oblasti,
- systémom riešení problémov komercializácie výsledkov výskumu a ochrany duševného majetku,
- prístupe k jeho službám a aktivitám pre všetky vnútorné a vonkajšie zainteresované strany, domácich a zahraničných partnerov, resp. záujemcov z oblasti jeho pôsobnosti,
- inštitúciách podporujúcich spoločné výskumné a inovačné aktivity a subjekty realizujúce komerčný dopad týchto aktivít.

Produktom riešenia projektu je sieťovo koncipovaná otvorená platforma UCITT. Systémový prístup jej tvorby je postavený na modely hodnotového reťazca, ktorý je podporený otvorenou sieťovou štruktúrou jeho organizačného a riadiaceho zabezpečenia. Štruktúra špecifických cieľov a aktivít ich riešenia je spracovaná tak, aby pokryla potreby životného cyklu budovania UCITT.

Obr. č.4: Hodnotový reťazec UCITT

Zdroj: <http://ucitt.tuke.sk/ucitt/o-nas/osu.png>

Udržateľnosť UCITT bude výrazne podporená cez vytváranie trvalých partnerstiev medzi inštitúciami verejnej správy, výskumu a komerčným sektorom. Preto už v rámci projektu bude iniciované vytvorenie východoslovenskej regionálnej platformy pre podporu inovácií a transferu technológií, ktorá nadväzuje na úspešný projekt spolupráce s verejnou správou „TECHNICOM“.

C. VYTVORENIE SYSTÉMU FINANČNÝCH NÁSTROJOV, NAJMÄ RIZIKOVÉHO KAPITÁLU PRE START-UP FIRMY A FIRMY V ROZVOJOVEJ FÁZE.

Finančné nástroje sú plne v kompetencii Ministerstva financií SR a Ministerstva hospodárstva SR a Slovenskej záručnej banky. Kľúčovým nástrojom podpory inovatívnych projektov bude iniciatíva Jeremie.

(viac informácií na http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jeremie_sk.cfm)

Stav čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov za oblasť inovácií

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

V roku 2010 boli v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast vyhlásené dve výzvy so zameraním na inovácie a rast konkurencieschopnosti, z toho výzva na podporu spoločných služieb pre podnikateľov bola Riadiacim orgánom pre Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast zrušená dňa 24. júna 2010. V rámci zverejnenej výzvy na inovácie a technologický transfer bolo zazmluvnených šesť žiadateľov o NFP z Košického kraja v celkovej výške 2.608.017,45€.

V roku 2011 boli v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast vyhlásené dve výzvy zamerané na podporu zavádzania inovácií a transfer technológií a na podporu inovačných aktivít v podnikoch. Podrobné informácie o zazmluvnených projektoch v rámci týchto výziev nie sú dostupné, nakoľko výzvy ešte nie sú ukončené a budú predmetom ďalšej informatívnej správy o implementácii Regionálnej inovačnej stratégie KSK.

Operačný program Výskum a vývoj

V rámci Operačného programu Výskum a vývoj boli v priebehu rokov 2010 – 2011 vyhlásené dve výzvy zamerané na prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe. Podrobné informácie o zazmluvnených projektoch v rámci týchto výziev nie sú dostupné, nakoľko proces zazmluvňovania žiadosti nie je v súčasnej dobe ukončený a bude predmetom ďalšej informatívnej správy o implementácii Regionálnej inovačnej stratégie KSK.

ZHRNUTIE

Z hore uvedenej správy vyplýva, že v uplynulom období rokov 2010-2011 v KSK došlo na jednej strane k pozitívnemu naštartovaniu budovania novej technickej a výskumnej infraštruktúry, posilneniu spolupráce univerzít a výskumných inštitúcií a malého okruhu firiem na medzinárodnej spolupráci v oblasti aplikovaného výskumu; na strane druhej však stále existujú veľké problémy v oblasti vzniku väčšieho počtu inovatívnych start-up firiem, intenzívnejšej spolupráce firiem s univerzitami, ako aj väčšieho zapojenia malých a stredných podnikov do medzinárodnej spolupráce. Príčina tohto stavu spočíva najmä v tom, že štát svojou politikou nedostatočne podporuje klastrové iniciatívy, hodnotové reťazce firiem, je

pomalý v budovaní technologickej infraštruktúry určenej pre podnikateľov (viď TECHNIKOM, RMC KSK, RIC KSK), respektíve výzva pre pripravované VTP v KSK stále nie je zverejnená.

V Košiciach dňa 06.03.2012
Vypracoval : Ing. Marek Mitterpák
Ing. Peter Ťapák